

Tytuł: Rotmistrz Sosnowski. As wywiadu Drugiej Rzeczypospolitej.

Autor: Henryk Cwiąg

Wydawca: Wydawnictwo Literackie

Henryk Cwiąg jest autorem kilku książek o wywiadzie okresu międzywojennego na styku Polska-Niemcy-Rosja. Kilka lat wcześniej wydał niewielką publikację na temat działalności rotmistrza Sosnowskiego. Autor, z zawodu historyk, przedstawia dzieje rotmistrza Sosnowskiego "przy uwzględnieniu aktualnego stanu badań i dzięki dostępowi, ciągle ograniczonemu, do materiałów źródłowych".

Książka składa się z dwóch części.

Część pierwsza rozpoczyna się od opisu tła historycznego tamtego okresu. Dalej Autor obszernie pisze o strukturze i działalności polskiego wywiadu tworzonego po odzyskaniu niepodległości. W tej części znajduje się również opis struktury i pracy niemieckiego wywiadu (z uwzględnieniem współpracy wywiadowczej Niemiec i Rosji). Najwięcej miejsca w tej części zajmuje oczywiście opis działalności Jerzego Sosnowskiego (od kariery wojskowej poprzez działalność w Berlinie, uwięzienie w Polsce do pobytu w sowieckich więzieniach).

Druga część to dokumenty źródłowe. Możemy tutaj znaleźć m.in.: "Syntetyczne zestawienie niemieckiego planu mobilizacyjnego" stworzone przez polski wywiad na podstawie dokumentów "Organisations Kriegsspiel" w marcu 1933 roku oraz "Akt oskarżenia mjr. Jerzego Sosnowskiego z 8 stycznia 1938 r."

Fragment książki ("Organisation-Kriegsspiel")

Sosnowski w swojej działalności wywiadowczej stosował sposoby znane z powieści i filmów szpiegowskich. Pieniądze, mimo oszczędności Oddziału II SG, zjednywały mu przyjaciół, a urok osobisty niezwykle działał na kobiety. Jego agentki, w trudnych dla Niemiec latach, zwłaszcza w okresie wielkiego kryzysu gospodarczego, potrzebowały ciągle pieniędzy. To dzięki nim - kobietom o skromnych dochodach - udało się Sosnowskiemu uzyskać najtajniejszy dokument armii niemieckiej - wstępny plan wojny z Polską. Latem 1929 roku Sosnowski poinformował Oddział II SG o możliwości kupienia niemieckiego planu sztabowego "Organisation-Kriegsspiel" ("Organizacja - gra wojenna") opracowanego z myślą o wojnie z Polską. Podpułkownik Adam Studencki polecił Sosnowskiemu prowadzenie dialogu w tej sprawie. Zażądał jednak wglądu w niektóre dokumenty. Po zbadaniu okazało się, że są autentyczne.